

MAT102 ANALİZ 2 YAZ DÖNEMİ ARASINAV SORULARI

1- Aşağıda verilen fonksiyonların türevlerini bulunuz.

$$(a) y = (\arcsin x)^{\frac{\sin x}{x}} \quad (b) \begin{cases} x = \ln(t + \sqrt{1+t^2}) \\ y = 1/\sqrt{1+t^2} \end{cases}$$

$$(c) \arctan(x^2 + y^2) - \ln(xy) - 1 = 0 (xy > 0).$$

2- $f: [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} (3-x^2)/2, & 0 \leq x \leq 1 \\ 1/x, & 1 < x < 2 \end{cases}$ fonksiyonu Lagrange teoremine uygulanabilir mi?

Cevabınız evet ise ilgili c sayısını bulunuz.

3- L'Hospital' den yararlanarak aşağıdaki limitleri bulunuz.

$$(a) \lim_{x \rightarrow 0^+} (\ln(\cot x))^{\tan x} \quad (b) \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right).$$

4- $y^2 = 2ax$ parabolü üzerinde hangi noktada çizilen teğet $y = -2x + 3$ doğrusuna paralel olur?

5- Bir dikdörtgenin tabanı x - ekseninde üst iki köşesi $y = 12 - x^2$ parabolü üzerindedir.

Dikdörtgenin olabilecek en büyük alanı ve boyutları ne olmalıdır?

6- $f(x) = \ln(-x^2 + 5x - 4)$ fonksiyonunun değişimini inceleyip, grafiğini çiziniz.

7- Aşağıdaki integralleri hesaplayınız.

$$(a) \int \frac{\ln(2x)}{x \ln(4x)} dx \quad (b) \int \sqrt{x} \cos(\sqrt{x}) dx$$

Not: Her soru eşit puanlıdır. Süre 100 dakikadır...

11-07-2018

Başarılar...

Prof.Dr. Birsen S. Duyar

ANALİZ II YAZ DÖNEMİ ARASINAV SORU VE ÇÖZÜMLERİ

1) Aşağıda verilen fonksiyonların türevlerini bulunuz.

(a) $y = (\arcsin x) \frac{\sin x}{x} \Rightarrow \ln y = \frac{\sin x}{x} \cdot \ln(\arcsin x)$

$$\frac{y'}{y} = \frac{x \cdot \cos x - \sin x}{x^2} \cdot \ln(\arcsin x) + \frac{\sin x}{x} \cdot \frac{1}{\arcsin x} \Rightarrow$$

$$\frac{dy}{dx} = y' = (\arcsin x) \frac{\sin x}{x} \cdot \left[\frac{x \cos x - \sin x}{x^2} \cdot \ln(\arcsin x) + \frac{\sin x}{x \cdot \arcsin x} \cdot \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \right]$$

(b) $\left(\begin{array}{l} x = \ln(t + \sqrt{1+t^2}) \\ y = \frac{1}{\sqrt{1+t^2}} \end{array} \right)$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{y'_t}{x'_t} = \frac{-\frac{t}{\sqrt{1+t^2}}}{1+t^2} = \frac{-t}{1 + \frac{t}{\sqrt{1+t^2}}} = \frac{-t}{t + \sqrt{1+t^2}}$$

(c) $\arctan(x^2+y^2) - \ln(xy) - 1 = 0 \quad (x, y > 0)$

$$\frac{2x+2yy'}{1+(x^2+y^2)^2} - \frac{y+xy'}{xy} = 0 \Rightarrow y' = \frac{2x^2y - y - y(x^2+y^2)}{x + x(x^2+y^2)^2 - 2xy^2}$$

2) $f: [0, 2] \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} \frac{3-x^2}{2}, & 0 \leq x \leq 1 \\ \frac{1}{x}, & 1 < x \leq 2 \end{cases}$ fonksiyonu Lagrange

Teoremine uygulanabilir mi? Cevabınız evet ise ilgili c sayısını

bulunuz.

Çözüm: $f'(1^-) = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{f(1+h) - f(1)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^-} \frac{\frac{3-(1+h)^2}{2} - 1}{h} = -1$

$$f'(1^+) = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{f(1+h) - f(1)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{1+h} - 1}{h} = -1 \Rightarrow f'(1^+) = f'(1^-) = f'(1) = -1$$

Lagrange uygulanır.

$$f'(x) = \begin{cases} -x, & 0 \leq x \leq 1 \\ -\frac{1}{x^2}, & 1 < x \leq 2 \end{cases} \quad f(2) = \frac{1}{2}, \quad f(0) = \frac{3}{2}$$

$$\frac{f(2) - f(0)}{2-0} = f'(c) \Leftrightarrow -1 = 2 \cdot f'(c)$$

$$-1 = \begin{cases} -2c, & 0 \leq c \leq 1 \\ -2/c^2, & 1 < c \leq 2 \end{cases}$$

$(c_1 = 1/2, c_2 = \sqrt{2})$ olur.

③ L'Hospital kuralından yararlanarak aşağıdaki limitleri bulunuz.

a) $\lim_{x \rightarrow 0^+} (\ln(\cot x))^{\tan x}$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right)$

a) $y = (\ln(\cot x))^{\tan x} \xrightarrow{\infty \cdot 0} \ln y = \tan x \cdot \ln(\ln(\cot x)) = \frac{\ln(\ln(\cot x))}{\frac{1}{\tan x}} = \frac{\infty}{\infty}$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \ln y = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln(\ln(\cot x))}{\frac{1}{\tan x}} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{1}{\ln(\cot x)} \cdot \left(\frac{-1}{\sin^2 x} \cdot \frac{1}{\cot x} \right)}{-1/\sin^2 x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{\cot x \cdot (\ln(\cot x))} = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{1}{t \ln t} = 0 \quad \left(\begin{array}{l} t = \cot x \\ x \rightarrow 0^+ \Leftrightarrow \\ t \rightarrow \infty \end{array} \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} (\ln \cot x)^{\tan x} = e^0 = 1$$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right) \xrightarrow{\infty - \infty} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x - x}{x \sin x} \xrightarrow{\frac{0}{0}} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - 1}{\sin x + x \cos x} =$

$$\xrightarrow{\frac{0}{0}} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\sin x}{2 \cos x - x \sin x} = \frac{0}{2} = 0$$

④ $y^2 = 2ax$ parabolü üzerinde hangi noktada çizilen teğet $y = -2x + 3$ doğrusuna paralel olur?

Çözüm: $y^2 = 2ax \Rightarrow 2yy' = 2a \Rightarrow yy' = a \Rightarrow \boxed{y' = \frac{a}{y}}$

$$y = -2x + 3 \Rightarrow m = -2, \quad m_T = f'(x_0, y_0) \Leftrightarrow -2 = y' \Big|_{(x_0, y_0)} \Leftrightarrow$$

$$-2 = \frac{a}{y_0} \Rightarrow y_0 = -\frac{a}{2}, \quad x_0 = \frac{y_0^2}{2a} = \frac{\left(-\frac{a}{2}\right)^2}{2a} \Rightarrow x_0 = \frac{a}{8}$$

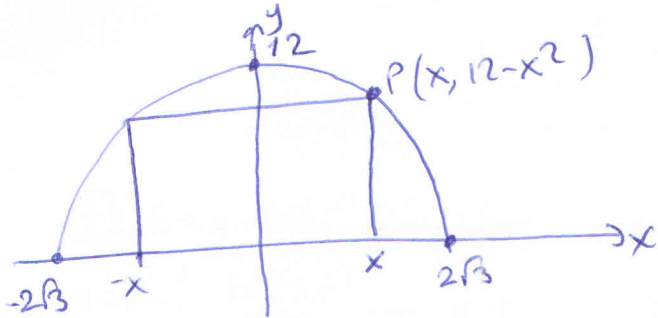
$$(x_0, y_0) = \left(\frac{a}{8}, -\frac{a}{2} \right), \quad m_T = -2 \quad \left(\frac{a}{8}, -\frac{a}{2} \right) \text{ noktasından}$$

$$y - y_0 = m_T (x - x_0)$$

çizilen teğet $y = -2x + 3$ doğrusuna paralel olur.

5) Bir dikdörtgenin tabanı, x -ekseni üzerinde üst ^{iki} köşesi $y=12-x^2$ parabolü üzerindedir. Dikdörtgenin olabilecek en büyük alanı ve boyutları ne olmalıdır.

Çözüm: $12-x^2=0 \Rightarrow 12=x^2 \Rightarrow x=\pm\sqrt{12}=\pm 2\sqrt{3}$

Dikdörtgenin alanı $A(x)$

$$A(x) = 2x \cdot (12 - x^2), \quad 0 < x < 2\sqrt{3}$$

$$A'(x) = 24 - 6x^2,$$

$$A'(x) = 0 \Rightarrow x = \pm 2$$

$$A(2) = 2 \cdot 2 (12 - 2^2) = 32 \text{ en büyük alan}$$

$$a = 2 \cdot 2 = 4, \quad b = 12 - 2^2 = 8 \text{ boyutlar.}$$

	-2	0	2	2√3
A'		+	0	-
A		↗	↘	↘
			max	

6) $f(x) = \ln(-x^2 + 5x - 4)$ değişimini inceleyip grafiğini çiziniz.

• Tanım kümesi = $\{x \in \mathbb{R} : -x^2 + 5x - 4 > 0\} = (1, 4)$ $\frac{1}{x+4} - \frac{4}{x+4}$

• $y=0 \Rightarrow 0 = \ln(-x^2 + 5x - 4) \Rightarrow -x^2 + 5x - 4 = 1$
 $x^2 - 5x + 5 = 0 \quad x_{1,2} = \frac{5 \pm \sqrt{5}}{2} \in (1, 4)$

• Asimptotlar; $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \ln(-x^2 + 5x - 4) = -\infty$

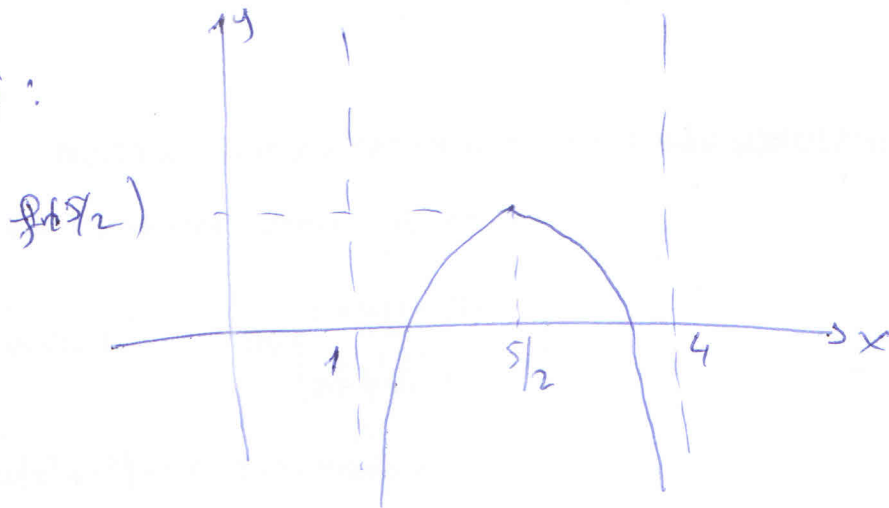
$\lim_{x \rightarrow 4^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4^-} \ln(-x^2 + 5x - 4) = -\infty$, $\boxed{x=1, x=4 \text{ dikey asimptot}}$

yatay yok.

• Tarev $f'(x) = \frac{-2x+5}{-x^2+5x-4} = 0 \Rightarrow x = 5/2$

x	$-\infty$	1	$\frac{5-\sqrt{5}}{2}$	5/2	$\frac{5+\sqrt{5}}{2}$	4	$+\infty$
f'	/		+	+	0	-	-
f	/	$-\infty$	$\rightarrow 0$	$\rightarrow 0$	$\rightarrow 0$	$-\infty$	/
		d.a.				d.a.	

grafisi :

7) Aşağıdaki ~~limitleri~~ integralleri bulunuz.

(a) $\int \frac{\ln(2x)}{x \cdot \ln(4x)} dx$ b) $\int \sqrt{x} \cos \sqrt{x} dx$

(a) $\ln 4x = \ln 2 \cdot 2x = \ln 2 + \ln 2x \Rightarrow \ln 2 + \ln 2x = u \Rightarrow du = \frac{2}{2x} dx \Rightarrow du = \frac{dx}{x}$

$$\int \frac{\ln 2x}{x \ln 4x} dx = \int \frac{\ln 2x}{x (\ln 2 + \ln 2x)} dx = \int \frac{u - \ln 2}{u} du = \int du - \ln 2 \int \frac{du}{u}$$

$$= u - \ln 2 \cdot \ln u = \ln 2 + \ln 2x - \ln 2 \cdot \ln |\ln 2 + \ln 2x| + C$$

$$= \ln 4x - \ln 2 \cdot \ln |\ln 4x| + C$$

(b) $t^2 = x \Rightarrow 2t dt = dx$

$$\int \sqrt{x} \cos \sqrt{x} dx = \int t \cdot \cos t \cdot 2t dt = 2 \int t^2 \cdot \cos t dt =$$

($u = t^2 \Rightarrow du = 2t dt$, $dv = \cos t dt \Rightarrow v = \sin t$)

$$= 2 \cdot [t^2 \sin t - 2 \cdot \int t \cdot \sin t dt] \quad \left(\begin{array}{l} u_1 = t, \quad du_1 = dt \\ dv_1 = \sin t dt, \quad v_1 = -\cos t \end{array} \right)$$

$$= 2t^2 \sin t - 4 \cdot (-t \cos t + \int \cos t dt)$$

$$= 2t^2 \sin t + 4t \cos t - 4 \sin t + C$$

$$= 2x \sin \sqrt{x} + 4\sqrt{x} \cos \sqrt{x} - 4 \sin \sqrt{x} + C$$